

HİBRİT
KİTAP

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI AKADEMİ GİRİŞ SINAVI

MEB • AGS

KONU ANLATIMLI

EĞİTİMİN TEMELLERİ

TEMEL KAVRAMLAR
EĞİTİMİN AMACI VE İŞLEVLERİ
EĞİTİMİN KURAMSAL TEMELLERİ
EĞİTİM VE ÖĞRETİMDE ETİK
EĞİTİM VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ

e-Kitaba ve video derslere
erişebilmek için
QR kodu okutunuz.

Fiziksel Kitap

HİBRİT
KİTAP

e-Kitap

Video Ders Hediye

PEGEM AKADEMİ

Komisyon

MEB-AGS EĞİTİMİN TEMELLERİ

ISBN 978-625-6140-79-0

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayineimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almasını diliyoruz.

I. Baskı: 2025, Ankara

Proje-Yayın: Pegem
Dizgi-Grafik Tasarım: İlknur Öztürk
Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.

No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: yayinevi@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Ankara Özgür Matbaacılık
1250. Cad. No: 25 Ostim Yenimahalle/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 46821

Değerli Okuyucularımız,

MEB-AGS Eğitimin Temelleri kapsamındaki konulara çalışmak ve soruları çözmek için gerekli bilgi, beceri ve teknikleri edinme ve geliştirme sürecinde siz değerli okuyucularımıza kılavuz olarak hazırlanmıştır.

Kitabın hazırlanış sürecinde, sınav kapsamındaki temel alanlarda kapsamlı alanyazın taraması yapılmış, bu kitabın gerek MEB-AGS gerekse gelecekteki meslek hayatınızda ihtiyacınızı maksimum derecede karşılayacak bir başucu kitabı niteliğinde olması hedeflenmiştir.

Detaylı, güncel ve anlaşılır bir dilde yazılan konu anlatımları, her ünite içeriği ÖSYM formatına uygun, çözümlü test sorularıyla pekiştirilmiştir. Ayrıca konu anlatımlarında verilen bilgi ve çözüm tekniklerine ek olarak uyarı kutucuklarıyla önemli konulara dikkat çekilmiştir.

Yoğun bir araştırma ve çalışma sürecinde hazırlanmış olan bu kitapla ilgili görüş ve önerilerinizi yayinevi@pegem.net adresine e-posta yoluyla ya da **0538 594 92 40** numaralı telefona WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır.

Geleceğimizi güvenle emanet ettiğimiz siz değerli öğretmenlerimizin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerine katkıda bulunabilmek ümidiyle...

Pegem Akademi

TÜM KİTAPLAR YANINDA; CEPTE, TABLETTE VE MASANDA Hibrit kitaplarda kullanıcılar;

- 1 Kitapın dijital formatına erişim sağlayabilir.
- 2 Kitapın bölümleri altında video derslere erişim sağlayabilir.
- 3 Konu sonu testlerini çözebilir.

Detaylı anlatım için
QR kodu okutunuz.

Pegem Kampüs web sitesi üzerinden aktivasyon kodunuzu aktif edebilmek ve içeriklere erişebilmek için aşağıdaki adımları takip ediniz:

Mevcut tarayıcınızın adres çubuğuna **arti.pegemkampus.com** yazarak web sitemiz üzerinden üyeliğinizi gerçekleştirebilirsiniz.

Üyelik bilgileriniz ile giriş yaptıktan sonra sol menüde yer alan “**Aktivasyonlarım**” sekmesine girerek kodunuzu aktif edebilirsiniz.

Aktivasyon işleminizi tamamladıktan sonra menüde aktif hâle gelen “**Ölçme İstasyonu**” sekmesine tıklayarak içeriklere ulaşabilirsiniz.

*Aktivasyon kodu kitabınızın ilk sayfasında yer almaktadır.
Aktivasyon kodu ile aktif ettiğiniz hibrit kitaba erişim 31.08.2025 tarihine kadar geçerlidir.*

Video dersler 17.02.2025 tarihinde yayında olacaktır.

Pegem Kampüs İletişim Hattı
0312 418 51 55

1. Bölüm

Temel Kavramlar	1
Eğitim nedir?	1
Eğitim türleri.....	2
Formel eğitim	2
Örgün eğitim	3
Yaygın eğitim	3
İnformel eğitim	6
Eğitim- kültür ilişkisi	6
Kültürleme.....	6
Kültürlenme	7
Kültürleşme	7
Zoraki kültürleşme	7
Kasıtlı kültürleşme	7
Gelişigüzel kültürleşme	7
Bir sistem olarak eğitim	8
Sosyalleşme	10
Öğretim.....	10
Eğitim programları.....	10
Program geliştirme	11
Öğretim programı.....	11
Ders programı.....	11
Örtük program.....	11
Çözümlü test	12
Cevaplı test	15

2. Bölüm

Eğitimin Amaç ve İşlevleri	18
Eğitimin diğer bilimlerle ilişkisi	18
Eğitimin Temel Amaç	19
Eğitimin işlevleri	19
Eğitimin Toplumsal İşlevleri	21
Eğitimin Bireysel İşlevleri.....	22
Eğitimin Siyasal İşlevleri	22
Eğitimin Ekonomik İşlevleri.....	22
Eğitimin Gizli İşlevleri.....	23
Küreselleşme ve eğitim	24
Çözümlü test	27
Cevaplı test	34

3. Bölüm

Eğitimin Tarihsel Temelleri	38
Eski toplumlarda eğitim	38
İlk Çağ'da eğitim	38
Orta Çağ'da eğitim	40
Eski Türklerde Eğitim.....	41
İslamiyet Öncesi Türklerde Eğitim	41
İslamiyet Sonrası Türklerde Eğitim.....	42
Selçuklu Devleti Döneminde Eğitim.....	43
Yeni Çağ'da Eğitim.....	43
Osmanlı İmparatorluğu'nda Eğitim	44
Türkiye Cumhuriyeti'nde Eğitimle ilgili	
Yasal Belirleyiciler	47
Eğitim Devrimleri	47
Çözümlü test	49
Cevaplı test	55

4. Bölüm

Eğitimin Sosyal- Kültürel Temelleri	59
Sosyalleşme ve Toplum	59
Kültür	60
Akran Grubu	62
Eğitim ve Hukuk	63
Eğitim ve Sosyal Olgular.....	63
Eğitim ve Sosyal Sorumluluk.....	64
Eğitim ve Sosyal Kontrol	64
Eğitim ve Demografi.....	64
Çözümlü test	66
Cevaplı test	72

5. Bölüm

Eğitimin Psikolojik Temelleri	77
Psikolojinin alt dalları.....	77
Gelişim psikolojisi	78
Gelişimi Etkileyen Faktörler	79
Gelişim ilkeleri.....	79
Biyolojik gelişim	80
Gelişim görevleri.....	81
Bilişsel gelişim.....	83
Ahlak gelişimi	84
Kişilik gelişimi	85
Öğrenme Psikolojisi.....	88
Öğrenme-öğretme teorileri.....	88
Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler	92
Çözümlü test-1	94
Çözümlü test 2	103

6. Bölüm

Eğitimin Ekonomik Temelleri	112
Gelişmekte Olan Ülkelerde Eğitim Planlamasını Gerektiren Nedenler.....	112
Çeşitli Eğitim Planlaması Modelleri.....	113
Eğitimin Bireysel ve Toplumsal Getirileri.....	114
Eğitimin Maliyeti.....	115
Eğitim Talebi ve Eğitim Arzı.....	116
Eğitimin Dışsallıkları.....	117
Eğitim ve Verimlilik.....	118
Çözümlü test	119
Cevaplı test	126

7. Bölüm

Eğitimin Felsefi Temelleri	130
Felsefe-Bilim İlişkisi.....	131
Eğitim-Felsefe İlişkisi.....	132
Genel Felsefi Akımlar ve Eğitim Programları.....	133
İdealizm.....	133
Realizm (Gerçekçilik).....	134
Pragmatizm (Yararlılık).....	134
Varoluşçuluk.....	134
Eğitim Felsefeleri.....	135
Daimicilik.....	135
Esasicilik.....	135
İlerlemecilik.....	136
Yeniden kurmacılık.....	137
Türk Eğitim Sistemi'nin Dayandığı Eğitim Felsefesi Akımları.....	138
Çözümlü test	139
Cevaplı test	145

8. Bölüm

Eğitimin Politik Temelleri	149
Politika ve Eğitim.....	149
Eğitim Politikaları.....	149
Politik Sistemler ve Eğitim.....	150
Siyasal Kurum ve Eğitim.....	150
Politika Oluşturma Aracı Olarak	
Milli Eğitim Şuraları.....	151
AB Sürecinde Türkiye'de Eğitim Politikaları.....	152
Orta Vadeli Programlarda Eğitim Politikaları.....	152
Çözümlü test	155
Cevaplı test	161

9. Bölüm

Eğitimin Hukuksal Temelleri	165
Eğitimin Yasal Dayanağı.....	166
İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinde Eğitim.....	166
Çocuk Hakları Sözleşmesinde Eğitim.....	167
Türk Anayasalarında Eğitim.....	167
Kanuni Esasi.....	168
Teşkilat-ı Esasiye.....	168
1961 Anayasası.....	168
1982 Anayasası.....	168
Milli Eğitimle İlgili Bazı Yasalar.....	169
Tevhid-i Tedrisat Kanunu.....	169
Milli Eğitim Temel Kanunu.....	169
Türk Milli Eğitimin Amaçları.....	172
Milli Eğitimin Temel İlkeleri.....	172
Çözümlü Test	174
Cevaplı Test	181

10. Bölüm

Eğitim Öğretim Teknolojileri	185
Hedeflerin Aşamalı Sınıflandırılması.....	185
Yaşantı Konisi.....	185
Öğretim Araç- Gereçlerinin Sınıflandırılması.....	187
Öğretim Araçlarının Seçimi ve hazırlanmasını Etkileyen Faktörler.....	188
Materyal Tasarlanma Sürecindeki İşlem Basamakları.....	188
Materyal Tasarım İlkeleri ve Özellikleri.....	188
Görsel Tasarım Öğeleri ve Özellikleri.....	190
Görsel Tasarım Türleri ve Örnekleri.....	191
Grafik türleri.....	195
Yazılı Materyal Hazırlama İlkeleri.....	195
Yansı Sunumu Hazırlama İlkeleri.....	196
Öğretim Materyallerinin Değerlendirilmesi.....	197
Bilgisayar Destekli Öğretim Materyalleri.....	198
Teknoloji Destekli Eğitime Yönelik	
Materyal/Teknikler.....	199
Öğretmen Eğitiminde Güncel Konular.....	200
İletişim ve Öğretmen.....	202
Çözümlü test	204
Cevaplı test	215
Üst düzey düşünme becerileri.....	220
Eleştirel Düşünme.....	220
Yaratıcı Düşünme.....	221
21. Yüzyılda 6C Becerileri.....	221

Yansıtıcı Düşünme	222
Metabolişsel Düşünme	222
Uluslararası Belgelerde 21. Yüzyıl Becerileri	223
21. Yüzyıl Becerileri İçin Ortaklık Projesi - P21	223
Yapılandırmacılık	225
Çoklu zeka	226
Proje Tabanlı Öğrenme	227
Probleme Dayalı Öğrenme	228
Aktif Öğrenme	229
İş birliğine Dayalı Öğrenme Modeli	230
Kuantum Modeli	230
Süreç Temelli Öğrenme	231
Beyin Temelli Öğrenme	231
Esnek Öğrenme	232
İnternet Tabanlı Öğrenme	232
Uzaktan Eğitim	233
E-Öğrenme	233
Harmanlanmış(Karma) Eğitim	234
Yaşam Boyu Öğrenme	234
Ters- Yüz Öğrenme	235
Farklılaştırılmış Öğretim	239
Çözümlü test	240
Cevaplı test	246

II. Bölüm

Eğitim ve Öğretimde Etik	250
Etik nedir	250
Ahlak Nedir	251
Meslek Etiği Nedir	252
Meslek Etiğinde Yaklaşımlar	253
Etik Türleri	254
Etik Sistemleri	255
Etik Kuramları	256
Davranışın Etik Açısından Yargılanması	258
Etik ilkeler	259
Etik dışı Davranışlar	262
Öğretmenlik Meslek Etiği	264
Eğitim Yöneticileri ve Etik	266
Ülkemizde Etiğe İlişkin Kurumsal Yapı	267
Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle	
Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	268
Çözümlü Test	273
Cevaplı test	276

12. Bölüm

Eğitim Mekanlarının Planlanması	280
Eğitim Yapılarında Yer Seçimi	280
Eğitim Araçlarının Ergonomik Kullanımındaki Önemli	
Noktalar	283
Sınıf Yönetimi	284
Sınıf Yönetiminin Amaçları	284
Sınıf Yönetimini Etkileyen Faktörler	284
Sınıf yönetiminin Boyutları	285
Sınıf Yerleşim Düzeni	286
Sınıf Yönetiminin Yapısal Özellikleri	290
Sınıf Yöneticisi Olarak Öğretmen Özellikleri	291
Sınıf İçi İletişimde İstenmeyen Öğretmen	
Davranışları	291
İstenmeyen Davranışları Engelleyen	
Tutumlar	292
Sınıf Kurallarının Oluşturulması Ve	
Öğretilmesi	294
Ailelerle İletişim Kurma Teknikleri ve Yolları	295
Çözümlü Test	300
Cevaplı Test	308
Kaynakça	313

Eğitimle İlgili Temel Kavramlar

Eğitimin birçok tanımı yapılabilir. Bununla birlikte yaygın olarak tercih edilen tanımı şu şekildedir:

Eğitim; bireyin davranışlarında kendi yaşantıları ve kasıtlı kültürleme yoluyla istendik davranış değişikliği meydana getirme sürecidir.

Eğitim, yeni neslin sosyal yaşayış sürecinde onlar için gereken bilgi, beceri ve anlayışları elde etmelerine ve kişiliklerini geliştirmelerine yardım eden etkinlikler sürecidir.

Tanımda geçen kritik kavramlar

Eğitim;

- ✓ **Yaşam boyu** devam eden bir süreçtir.
- ✓ **Davranışlarda değişiklik** meydana getirir.
- ✓ Davranış değişiklikleri **yaşantı yoluyla** gerçekleşmektedir.
- ✓ Bu değişikliklerin **istendik (beklentilere ve hedeflere uygun)** olması istenir ve beklenir; ancak istenmedik davranışlar da oluşabilir.
- ✓ Eğitim **kasıtlı (planlı ve programlı)** olabileceği gibi gelişigüzel de olabilir. Kasıtlı olarak yapılan eğitime **formel**, gelişigüzel gerçekleşen eğitime **informel** eğitim denilir.
- ✓ Eğitim, bireyi **kültürleme** sürecidir.
- ✓ Okullardaki öğrenmelerle sınırlı değildir.
- ✓ Sosyal hayata hazırlamak için yetişkinler tarafından yeni yetişenlere yapılan bir etkidir.
- ✓ Yeni yetişen kuşakların toplumsal hayata hazırlanırken gerekli bilgi, beceri ve kişilik kazanmalarıdır.
- ✓ Olgunlaşmaları için çocuk ve gençlere yardım etmektir.
- ✓ Toplumu ayakta tutabilmek için toplumda geçerlikte olan kural ve değerlerin yetişmekte olan nesle aktarılmasıdır.
- ✓ Toplumun kültürel muhtevasını kuşaktan kuşağa aktaran bir süreçtir.
- ✓ Bireysel ve toplumsal gelişmeyi sağlayan bir süreçtir.

Örnek Soru

Eğitim, bireyin davranışında yaşantıları yoluyla istendik değişimler oluşturma sürecidir.

Bu tanımda, “istendik” sözcüğü ile anlatılmak istenen temel koşul aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eğitimin hedefleriyle ilgili olma
- B) Bireyin hedefleriyle ilgili olma
- C) Güncel gereksinimleri karşılama
- D) Bireye ekonomik güç kazandırma
- E) Toplumda dayanışmayı artırma

Çözüm: “İstendik değişimler”den kasıt eğitimin hedefleri ile ilgilidir. Eğitim hedefleri, bireylere kazandırılacak istendik nitelikteki bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıkları kapsar.

Cevap A

Etkileme Süreci Olarak Eğitim: Bu açıdan eğitimle ilgili geniş ve dar anlamda tanımlar yapılmaktadır.

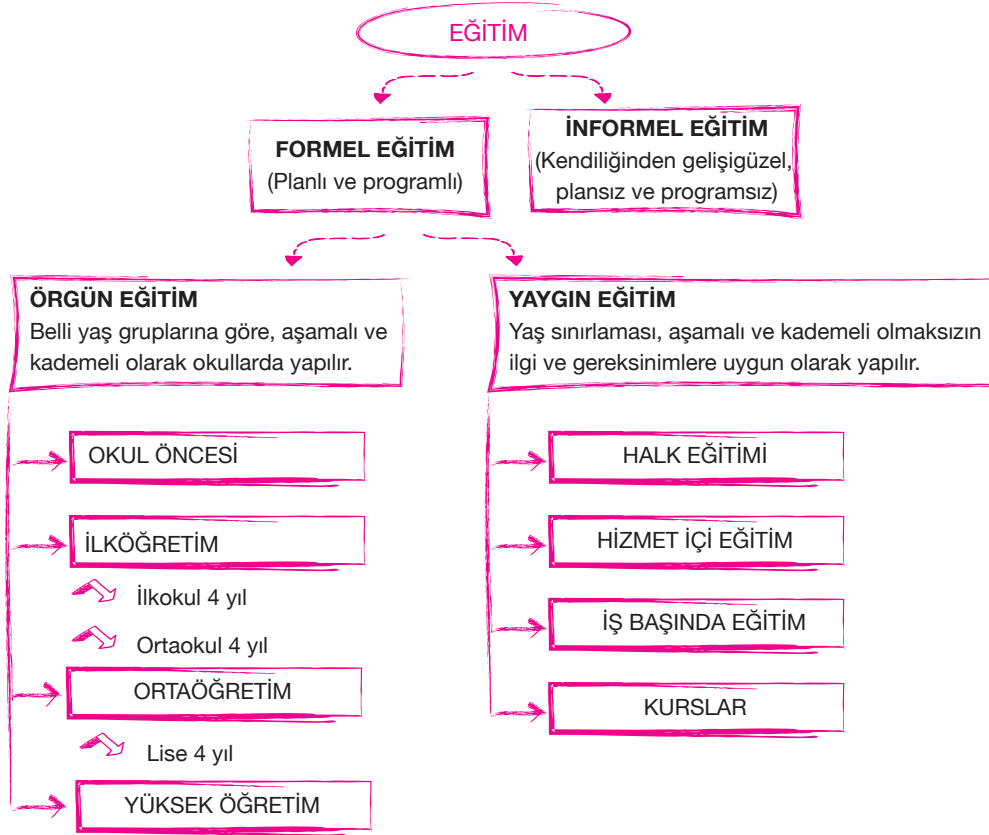
Geniş anlamda eğitim, bireyin içinde yer aldığı çevrede, kendisi dışındaki bütün olup bitenlerin, nesnelerin, kurumların ve bireylerin, onun üzerindeki zihinsel, duygusal, sosyal yönlerden etkilerini ifade eder. Bu etki, iyi ya da kötü yönde olabilir.

Dar anlamda eğitim ise, birey üzerinde kasıtlı ve amaçlı bir biçimde gerçekleştirilen etkileme süreci olarak görülür. Bu etkileme, zihinsel (bilişsel), duygusal (duyuşsal) ve devinimsel (psikomotor) düzeylerde, bireyde istenilen yönde bir değişim oluşturmaya amaçlar.

Süreç ve Sonuç Olarak Eğitim: Eğitim, hem bir faaliyet hem de bu faaliyetin sonucunu ifade eder. Buna göre eğitim, bir süreç ya da bu sürecin sonunda ortaya çıkan bir ürün/kazanım/müktesebat olarak ele alınır.

Nesnel ve Öznel Açılardan Eğitim: Eğitimle ilgili tanımlar, bir başka açıdan yine iki grupta toplanabilir. Birinci grup tanımlarda eğitim, daha genel ve nesnel açıdan ele alınmakta, içerik söz konusu edilmeyerek ve herhangi bir işlev yüklenmeyerek değerden bağımsız bir süreç olarak tanımlanmaktadır. Selahattin Ertürk'e göre eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla istendik yönde değişim meydana getirme süreci olarak tanımlanır. Bu tanımda davranış, bireyde gözlemlenen eylem, bilgi, beceri ve tutumları ifade ederken yaşantı kavramı bireyin çevreyle etkileşimini istendik kavramı ise davranışların belli bir amaç doğrultusunda belli bir hedefe yönelik olmasını ifade etmektedir.

Eğitim Türleri

Formel Eğitim (Kasıtlı Eğitim)

- ✓ Belli bir amaçla belirli bir program ve plan dahilinde okullarda gerçekleşen bir eğitimidir.
- ✓ Belli amaçlar dahilinde yapılır.
- ✓ Önceden tasarlanmış programlara göre uygulanır.
- ✓ Eğitim kurumlarında uygulanır.
- ✓ Öğretim yoluyla gerçekleştirilir.
- ✓ Eğitim süreci öğretmen tarafından planlanır, uygulanır ve izlenir.
- ✓ Özel ve kontrollü bir çevrede ya da ortamda yürütülür.
- ✓ Yapılandırılmış ve sınırlandırılmış zaman dilimlerinde (bir ders saati, bir öğretim dönemi, öğrenim süresi gibi) yapılır.
- ✓ Sürecin belli aşamalarında ve sonunda değerlendirilir.
- ✓ Formel eğitim, örgün ve yaygın eğitim kurumlarında yapılır.
- ✓ Eğitimi tamamlayanlara eğitim belgesi verilir.

Formel ve İnfornel Eğitim: Formel eğitim, belirli plan, program ve sürelerle bağlı olarak gerçekleştirilen eğitimidir. Eğitim, aile, okul, işyeri gibi pek çok kurum ve örgütte, hayatın çeşitli alanlarında söz konusudur. Ancak, eğitim denince akla ilk gelen yerlerden biri okuldur.

Formel eğitim, önceden hazırlanmış eğitim programlarına bağlı olarak gerçekleştirilen planlı eğitim etkinlikleridir. Okul, genel olarak formel eğitimin gerçekleştirildiği bir yerdir. Ancak eğitim, okulla ve formel eğitimle sınırlı değildir. Okul içinde ve dışında, hayatın çeşitli alanlarında bir de infornel eğitim söz konusudur.

İnfornel eğitim, belirli bir plan ve programa bağlı olmaksızın kendiliğinden gerçekleşen eğitimi ifade eder. Bu eğitim, okulda, ailede, akran ve arkadaş grupları içinde, medya aracılığıyla, okuma, dinleme, gözleme, taklit gibi çeşitli yollarla gerçekleşir.

Örgün Eğitim

- ✓ Bireylerin yaşama atılmadan, iş ve meslek kollarında çalışmadan önce okul ya da okul niteliği taşıyan yerlerde, genel ve özel bilgi, beceriler bakımından yetişmelerini sağlamak amacıyla belirli yasalara göre düzenlenen eğitimidir.
- ✓ Belli yaş gruplarına göre düzenlenir. Öğrenci grubu, yaş ve hazır oluş bakımından aşağı yukarı homojen yapıdadır.
- ✓ Belli eğitim, öğretim ve ders programları çerçevesinde yürütülür.
- ✓ Aşamalı ve kademelidir. Örgün eğitim kurumları arası geçişler bir önceki örgün eğitim kurumundaki öğrenim süresini başarıyla tamamlamaya bağlıdır. Örgün eğitim kurumları; okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumları olarak yapılandırılmıştır.
- ✓ Her örgün eğitim kurumunun temel görevi bireyleri hayata ve bir üst örgün eğitim kurumuna hazırlamaktır. Bazı örgün eğitim kurumları temel bilgi ve becerilerin kazandırılmasına ve gelişimin desteklenmesine odaklanırken (okul öncesi ve ilkokul, ortaokul kurumları gibi), bazıları da iş ve meslek kollarında çalışmadan önce gerekli mesleki becerileri kazandırıcı hizmet öncesi eğitim vermektedir.

Örgün ve Yaygın Eğitim: Örgün eğitim, okul gibi yapılar içinde belirli yaş gruplarına ve sürelerle bağlı olarak gerçekleştirilen eğitimi ifade eder. Örgün eğitim, çeşitli kademelerden oluşur. Bu kademeler; okulöncesi eğitim, ilkokul, ortaokul, lise ve yükseköğretim kademeleridir.

Yaygın eğitim, örgün eğitim dışında gerçekleşen, halk eğitimi, yetişkin eğitimi, okul dışı eğitim, işbaşında eğitim gibi çeşitli biçimlerde adlandırılan eğitim faaliyetlerini kapsar. Bu eğitimin hedef kitlesi örgün eğitimden daha geniştir.

Yaygın Eğitim

- ✓ Örgün eğitim dışında kalan ve yanında düzenlenen planlı ve programlı eğitim faaliyetleridir.
- ✓ Örgün eğitim olanaklarından hiç yararlanmamış olanlara, gittikleri okullardan erken ayrılanlara ya da örgün eğitim kurumlarına devam etmekte olanlara ve meslek dallarında daha yeterli duruma gelmek isteyenlere uygulanan eğitimidir. Örgün eğitime hiç gitmeden, örgün eğitim devam ederken ya da örgün eğitim süreçleri tamamlandıktan sonra yaygın eğitimden yararlanılabilir.
- ✓ Devamlılık gösterme zorunluluğu yoktur.
- ✓ Yaş sınırlaması, aşamalılık ve ön koşulluk ilişkisi taşımaz.
- ✓ Yaygın eğitim sürecine katılanlar genellikle yaş ve hazır oluş düzeyleri bakımından heterojenlik gösterir.
- ✓ Yaygın eğitim halk eğitimi, çeşitli kurslar, hizmet içi eğitim ve işbaşında eğitim şeklinde yapılan eğitimidir.
- ✓ Okuma-yazma ve temel bilgiler kazandırmadan, mesleki bilgi ve beceri kazandırma, kişisel gelişmeyi sağlama ve toplumsallaşmayı sağlama, örgün eğitimi destekleme ve tamamlama yanında, yaşam boyu öğrenmeyi destekleme ve geliştirmeye kadar uzanan geniş bir amaç yelpazesi vardır.

NOT

İleri Eğitim (Advanced Education):

Bireylerin mevcut bilgi ve becerilerini daha üst seviyeye taşımak amacıyla düzenlenen bir eğitim türüdür. Genellikle uzmanlık gerektiren alanlarda, ileri düzeyde beceriler kazandırmayı hedefler. Bu tür eğitimler, bireylerin kariyerlerinde ilerlemelerini sağlamak, daha karmaşık görev ve sorumluluklara hazırlamak için düzenlenir.

Amaç: Uzmanlık seviyesini artırmak.

Örnek: Bir mühendis için ileri düzey yazılım eğitimleri

2. İlave Eğitim (Supplementary Education):

Bireylerin mevcut bilgilerine ek olarak, iş veya özel yaşamlarında ihtiyaç duyacakları ek bilgi ve beceriler kazandırmayı hedefler. Bu eğitim türü genellikle bir alanı tamamlayıcı ya da destekleyici bilgi sunar.

Amaç: Mevcut bilgiyi genişletmek ve tamamlamak.

Örnek: Bir muhasebecinin vergi mevzuatı eğitimi alması

3. Yeniden Eğitim (Retraining):

Bireylerin mevcut meslekleri dışında bir alanda yeni bilgi ve beceriler kazanmalarını sağlayan eğitim türüdür. Genellikle kariyer değişikliği, sektörel dönüşüm veya teknolojik değişim gibi durumlarda ihtiyaç duyulur.

Amaç: Yeni bir alanda uzmanlaşmak ve meslek değiştirmek.

Örnek: Bir fabrika işçisinin dijital pazarlama eğitimi alarak yeni bir sektöre geçiş yapması

Karşılaştırma**Eğitim Türü Amacı Örnek Kullanım Alanları**

- İleri Eğitim Mevcut becerileri daha ileri seviyeye taşımak Uzmanlık gerektiren mesleklerde yüksek bilgi düzeyi
- İlave Eğitim Mevcut bilgilere ek katkılar sağlamak Mevcut meslek bilgilerini tamamlamak veya genişletmek
- Yeniden Eğitim Yeni bir meslek veya alan için bilgi kazandırmak Kariyer değişikliği, teknolojik dönüşüme uyum sağlamak

Yaygın Eğitim Türleri

Halk Eğitimi	Çeşitli kurslar yoluyla (bu kurslar resmî ve özel olabilir) okuma-yazma ve temel bilgiler kazandırma, mesleki bilgi ve beceri kazandırma kişisel gelişmeyi ve toplumsallaşmayı sağlama amacıyla yapılan eğitimidir. Yaşam boyu eğitimi destekler.
Hizmet İçi Eğitim	Bir bireyin hizmet öncesi eğitimi bitirip bir hizmete girmesi ve hizmet vermeye başlaması eğitimin bittiği anlamına gelmez. Bireyin hizmette bulunduğu süre içerisinde o hizmete yönelik olarak aldığı eğitime hizmet içi eğitim denir. Hizmet içi eğitim, bireyler alanları dışında istihdam edildiklerinde, bu alanda yeterli hâle gelmeleri, hizmet öncesi dönemde aldıkları bilgilerin hizmet için yetmemesi, değişmesi ya da yeni gelişmelerin olması durumlarında gereken bir eğitimidir. Eğitim bireylerin istihdam edildikleri kurum tarafından verilmekte ya da sağlanmaktadır. İşbaşında eğitim Hizmet içi eğitimin türlerinden biridir. Bu eğitim türünde, eğitimin, bireylerin işi bırakıp belli bir eğitim merkezine alınmaları ya da işi ile ilgili eğitimin model, maket ya da benzetişim üzerinde verilmesi gerekmez. Bu eğitimde bireyler çalışma ortamında, ofiste, atölyede, makine başında eğitilirler. Özellikle beceri gerektiren işlerde çalışacak ya da çalışmakta olan personeli işin getirdiği nitelikte yetiştirmek amacıyla en yaygın bir biçimde kullanılmaktadır. Örneğin mesleğe yeni atanan aday öğretmenlerin eğitim denetmenlerince çalıştıkları okulda ve sınıfta yetiştirilmeleri.
Uzaktan Eğitim	Temel eğitim kapsamındaki açık okullar, açık öğretim lisesi, mesleki teknik açık öğretim okulu, açık öğretim fakülteleri de, özellikleri incelendiğinde yaygın eğitim mantığına daha yakındır; ancak bu eğitim türünün aşamalılık, uzun sürelilik, diplomaya dönüklük özellikleri onun örgün eğitime benzeyen yönleridir.

Millî Eğitim Bakanlığı Akademi Giriş Sınavı

MEB • AGS

SÖZEL YETENEK

SORU BANKASI

TAMAMI ÇÖZÜMLÜ

e-Soru bankasına, soruların çözümlerine ve kitabın baskı tarihinden sonraki güncellemelere erişebilmek için QR kodu okutunuz.

Fiziksel Kitap

HİBRİT
KİTAP

e-Soru Bankası

PEGEM

AKADEMİ

Komisyon

MEB-AGS Sözel Yetenek Tamamı Çözümlü Soru Bankası

ISBN 978-625-5964-52-6

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

I. Baskı: 2025, Ankara

Proje-Yayın: Pegem

Dizgi-Grafik Tasarım: Arzu Orhan Kaya

Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.

No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

Yayınevi: 0312 430 67 501

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: yayinevi@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Ankara Özgür Matbaacılık

1250. Cad. No: 25 Ostim Yenimahalle/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 46821

Değerli okuyucularımız,

Milli Eğitim Bakanlığı Akademi Giriş Sınavı (MEB-AGS), geleceğin öğretmenlerinin belirlenmesinde son aşamadır ve öğrenim hayatınız boyunca verdiğiniz emeğin sonucu meslek hayatınıza adım atmanızla nihai başarıya dönüşecektir. Bu süreçteki emek ve çabanız, programlı bir çalışma ile sizi hedefinize doğru yönleltecek ve öne geçirecektir. Böylesi bir süreçte programlı bir çalışmaya kaynaklık edecek olan, deneyimli bir yazar ekibi tarafından özenle oluşturulmuş, geniş kapsamlı yayınlar olacaktır.

Pegem Akademi yazar ekibinin öncelikli amacı, tam da bu kaynağı sizlere sunmak olmuş ve sonucunda sizleri başarıda öne taşıyacak bu kapsamlı MEB-AGS Tamamı Çözümlü Sözel Yetenek Soru Bankası kitabı ortaya çıkmıştır.

Bu kitabın temel amacı, adayın sınav kapsamındaki her soru tipine hâkimiyetini sağlamak ve böylece karşılaşacağı soru tiplerini rahatlıkla çözebilecek seviyeye gelmesini mümkün kılmaktır.

Kitaba ilişkin sorularınızı yayinevi@pegem.net adresine e-posta yoluyla ya da 0538 594 92 40 numarasına WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır. Sorunuz en kısa sürede yayın ekibimiz tarafından cevaplandırılacaktır.

Kitabın, Millî Eğitim Bakanlığı'nda görev almak isteyen tüm öğretmen adaylarımızın başarılarına katkı sağlaması dileğiyle...

Pegem Akademi

TÜM KİTAPLAR YANINDA; CEPTE, TABLETTE VE MASANDA

Hibrit kitaplarda kullanıcılar;

- 1 Kitabın dijital formatına erişim sağlayabilir.
- 2 Testleri çözebilir.
- 3 Çözümleri görüntüleyebilir.

Detaylı anlatım için QR kodu okutunuz.

Pegem Kampüs web sitesi üzerinden aktivasyon kodunuzu aktif edebilmek ve içeriklere erişebilmek için aşağıdaki adımları takip ediniz:

Mevcut tarayıcınızın adres çubuğuna **arti.pegemkampus.com** yazarak web sitemiz üzerinden üyeliğinizi gerçekleştirebilirsiniz.

Üyelik bilgileriniz ile giriş yaptıktan sonra sol menüde yer alan **"Aktivasyonlarım"** sekmesine girerek kodunuzu aktif edebilirsiniz.

"Hibrit Kitap" sekmesinden kitabımızın tamamına **"Ölçme İstasyonu"** sekmesine tıklayarak içeriklere ulaşabilirsiniz.

Aktivasyon kodu kitabınızın ilk sayfasında yer almaktadır. Aktivasyon kodu ile aktif ettiğiniz hibrit kitaba erişim 31.08.2025 tarihine kadar geçerlidir.

Pegem Kampüs İletişim Hattı
0312 418 51 55

Sözcükte Anlam - 1	1
Sözcükte Anlam - 2	3
Sözcükte Anlam - 3	5
Sözcükte Anlam - 4	7
Sözcükte Anlam - 5	9
Sözcükte Anlam - 6	11
Sözcükte Anlam - 7	13
Sözcükte Anlam - 8	15
Cümlede Anlam - 1	17
Cümlede Anlam - 2	19
Cümlede Anlam - 3	21
Cümlede Anlam - 4	23
Cümlede Anlam - 5	25
Cümlede Anlam - 6	27
Cümlede Anlam - 7	29
Cümlede Anlam - 8	31
Cümlede Anlam - 9	33
Cümlede Anlam - 10	35
Cümlede Anlam - 11	37
Anlatım Biçimleri - 1	39
Anlatım Biçimleri - 2	41
Anlatım Biçimleri - 3	43
Anlatım Biçimleri - 4	45
Paragrafta Yardımcı Düşünceler - 1	47
Paragrafta Yardımcı Düşünceler - 2	49
Paragrafta Konu ve Düşünce - 1	51
Paragrafta Konu ve Düşünce - 2	53
Paragrafın Yapısı - 1	55
Paragrafın Yapısı - 2	57
Parçaya Dayalı Sorular - 1	59
Parçaya Dayalı Sorular - 2	61
Parçaya Dayalı Sorular - 3	63
Sözel Mantık - 1	65
Sözel Mantık - 2	67
Sözel Mantık - 3	69
Sözel Mantık - 4	71
Sözel Mantık - 5	73
Sözel Mantık - 6	75
Sözel Mantık - 7	77
Sözel Mantık - 8	79
Sözel Mantık - 9	83
Sözel Mantık - 10	87
Sözel Mantık - 11	90

1. Günümüzde bilinen tarihî çanak çömlek örnekleri, Anadolu'da Çatalhöyük'te ele geçen seramiklerdir.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) Deyim kullanılmıştır.
- B) Gerçek anlamlı sözcüklere yer verilmiştir.
- C) "Günümüzde" sözcüğü "şu zamanda" anlamını vermiştir.
- D) Pekleştirilmiş sözcük kullanılmıştır.
- E) İkileme kullanılmıştır.

2. Aşağıdaki cümlelerden hangisi birlikte verilen sözün anlamını içermemektedir?

- A) Öğrenme isteği: Ona bu merak nereden geldi, anlayamadım.
- B) Soyutlanmak: Sınıfta arkadaşlarından ayrı tutulmasına çok üzülüyordu.
- C) Zorlukla: Yaşamlarını binbir sıkıntı içinde sürdürüyorlardı.
- D) Önem vermek: O, ünlü olmayı değil, yalnızca para kazanmayı amaçlıyordu.
- E) Yetinmek: Babasından ona yalnızca bu çiftliğin kaldığını söylüyordu.

3. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi mecaz anlamlıdır?

- A) Sağda, solda, kaldırımda, bu tafta yürüyen kimse yoktu.
- B) Bu fikre katılmamak olanaksız gibi görünüyor.
- C) Yazar, romanın olay örgüsünü son derece akıcı bir şekilde dokur.
- D) Çeviri yazılarında hem iç hem de dış etkenler kaynak metnin sağlamlığına bağlıdır.
- E) Bir dilin söz dağarcığı, başka bir dilin söz dağarcığından farklıdır.

4. Aşağıdaki dizelerin hangisinde yakın anlamlı iki sözcük vardır?

- A) Her şey sağır içimde ne şiir ne musiki
Dünyadan bezginliğim dünyalar kadar eski
- B) Vazgeç dünyanın köhne saltanatından
Yetişir bunca keder bunca elem diyorum
- C) Güneşler doğardı ve batardı belli belirsiz
Öyle yalnızdık anlatılmaz huzursuz, tesellisiz
- D) Baksana denizlerin maviliğine
Martıların kanatlarına baksana
- E) Ne zaman elime bir ayna alsam
Gözlerimden korkuyorum, bakışlarımdan

5. "Aramak" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde "önem vermek, önemsemek" anlamında kullanılmıştır?

- A) Bütün civar köylerde onu aradık.
- B) Beni buralarda çok arayacaksınız.
- C) O, böyle şeyleri aramaz; kendinizi üzmeğin boş yere.
- D) Dün akşam seni çok aradık ama telefonun sürekli kapalıydı.
- E) Bu sorunu çözmek için bir yol arıyoruz şu an.

6. *İnternet* ile pazarlama, iş dünyasına birçok ---- sağladı. Bunlardan en önemlisi de *İnternet*'in en ucuz şekilde en büyük kitlelere ---- bir ortam oluşturmasıdır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) destek - ulaşabilecek
- B) anlam - duyurulacak
- C) imkân - satış yapılabilecek
- D) gelişme - destek olacak
- E) teknoloji - tanıtılabilecek

7.

- I. Sirtına oldukça güzel bir şal attı.
- II. Suçu onun üzerine attılar.
- III. Şapka inkılabıyla fesi attık.
- IV. Bu konunun tartışılmasını gelecek haftaya attılar.
- V. Yemeklerimize biber atmayı âdet edinmişiz.

"Atmak" sözcüğü yukarıdaki cümlelerde kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yerine ayraç içindeki sözcük getirilemez?

- A) Doktora gitmekten korkuyordum (çekiniyordum) ancak sonunda gitmeye mecbur kaldım.
- B) Eğer (şayet) böyle yapmazsa edebiyatın dışına çıkar.
- C) Erkeklerin bazıları pantolonla, bazıları yöresel kıyafetleri olan etekle dolaşıyor (geziyor).
- D) Evimden, ailemden ayrı kalmak beni huzursuz (keyifsiz) ediyordu.
- E) Evlerin arasında gizlenmiş (saklanmış) bu lokantanın önünde küçük masalar vardı.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yakın anlamlı sözcükler kullanılmıştır?

- A) Soran, sorgulayan ve aydınlığı arayan bir kişiliği vardır onun.
- B) Avustralya yerlileri ölümden sonra yeniden doğuşun mümkün olduğuna inanıyorlardı.
- C) Sanırsınız ki yazar hep kendi içini dinliyor, izlenimlerini anlatıyor.
- D) Gökyüzü, çiftçiye olan borcunu bereketli bir yağmurla ödüyordu.
- E) Salonda oturan izleyici, artık kendi hayal gücüyle algılar dekoru.

10. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi mecaz anlamlıdır?

- A) Bunlar, çoğu insan için boşuna bir çaba olarak görülebilir.
- B) Nesnellik makalenin bir özelliğidir, denemenin değil.
- C) Çeviri yazısı kaynak metinle sağlam bir ilişki içinde olmalıdır.
- D) Ara sıra eğlenerek yaşamanın tadına varmalı idi.
- E) Hastalık, insanı en güçsüz anında yakalar çoğu zaman.

11. Aşağıdakilerin hangisinde "koşmak" sözcüğü ayraç içindeki anlamına uygun kullanılmamıştır?

- A) Gencecik çocuğu böyle bir işe koşmak iyi cesaret. (birini bir işte görevlendirmek)
- B) İki yıldır bu işin peşinden koşuyorum. (üstüne düşmek)
- C) Akşamdan beri ben koştum, biraz da onlar yorulsunlar, dedi. (bir işle çok ilgilenmek, koşuşturmak)
- D) Atımız Doru, bugünkü yarışta koşmayacak. (hayvanı çekeceği arabaya bağlamak)
- E) Ben kaçıyordum, abim de arkamdan koşuyordu. (hızla gitmek)

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "taşmak" sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Hayvanın ağzından taşan beyaz köpüklere biraz da kan karıştı.
- B) Acaba bizim taşıp köpürmelerimizi pek mi çocukça bulmuştuz?
- C) Yoğun yağmurlar nedeniyle akarsu yine taşmış.
- D) Kasketinden taşmış siyah saçları yakına gelince çok kırçillaştı.
- E) Gösteri o kadar güzeldi ki seyirciler salondan taşmıştı.

13. Aşağıdaki cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisi terim anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Bu konuya farklı açılardan yaklaşmak mümkündür.
- B) Türkçede p, ç, t, k seslerinden sonra ünlü gelirse bu sesler yumuşar.
- C) Adamın burnu o kadar iyi koku alıyor ki şaşırp kalırsın.
- D) Konuşmaya son noktayı koyan yine sen oldun.
- E) Onda bu boğaz varken hayatta rejim yapamaz o.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "bakmak" sözcüğü ayraç içindeki anlamıyla kullanılmamıştır?

- A) Git bak bakalım, yeni komşularımız evdeler mi? (yoklamak)
- B) Şu hesaplara sen de bir bak, ne durumdayız bilelim. (incelemek)
- C) Bazı akşamlar bakarım, Halil gizlice savuşur. (denemek)
- D) Limana bakan penceresinden deniz görünürdü. (bir şeyin yüzü bir yöne doğru olmak)
- E) Bu kumaşın rengi yeşile bakıyor. (benzemek, andırmak)

1. D

2. E

3. C

4. B

5. C

6. C

7. E

8. D

9. A

10. C

11. D

12. B

13. B

14. C

1.

- I. Hayat denen şey hızlı ve acımasız bir tuzak
- II. Dostluğumuz bitmedi, hâlâ tertemiz kalpler
- III. Kapımı çaldığı ve kapısını çaldığım günler
- IV. Daha dün gibi, o vakitler gençtik
- V. Şimdilerde ne vaktimiz var ne de hâlimiz

Yukarıdaki numaralanmış dizelerin hangisinde pekiştirme yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

Bu kirli düzenin düzenbazları
Azrail'e rüşvet vermeyi dener
Ölünce dünyanın en kurnazları
Torpille cennete girmeyi dener

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisine yer verilmiştir?

- A) Kinaye
- B) Kişileştirme
- C) Ad aktarması
- D) Güzel adlandırma
- E) Dolaylama

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme kullanılmıştır?**

- A) Sanatı sanat için yapmanın temel amacı evrensel olmaktır.
- B) İnsanların bitmez tükenmez istekleri yüzünden dünya çekilmez hâle geliyor.
- C) İnsan başarılı sonuca boş söz ve hayalle değil, çalışarak ulaşır ancak.
- D) Hayatımızın her zaman belli bir çizgisi vardır.
- E) İki arkadaş, arayışlarının sonunda güzelliğe, adalete kavuşurlar.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim kullanılmıştır?**

- A) Arkadaşınız için inanın herkes aynı şeyleri söylüyor.
- B) Ona aldığım hediyeyi "rüşvettir" diye geri çevirdi.
- C) İşler sallantıda kaldı; bu, bizi biraz düşündürüyor.
- D) İşler iyice sarpa sardı, nasıl kurtulacağız bundan.
- E) Öğrencilerin birbirine girmesine polis seyirci kalamazdı.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "eline geçen bir şeyi sahibine bildirmeyerek kendine mâl etmek" anlamında bir deyim kullanılmıştır?**

- A) Kabir azabı çekmeye daha ne kadar devam edeceğiz?
- B) Yıllardır kanımızı emiyor bu soysuz herifler!
- C) Bu sefer de ıska geçersen kaybedeceksin.
- D) Babasına bildirmeden o kadar parayı iç etmiş.
- E) Ne yapayım, ben anneyim; çocuk sağ salım dönerse içim rahat edecektir ancak.

6. Kötü durumda olan bir kimseyi, ortaya çıkacak yeni kötü durumlar etkilemez; pek çok zorluğa katlanabilir çünkü o, böylesi kötü durumlara alışmıştır. Ayrıca işe yaramayacak hâle gelmiş kimseler de tutar bir yanları olmadığı için felâketlerden çekinmezler.

Bu parçada anlatılanı en iyi özetleyen atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Acı patlıcanı kırağı çalmaz.
- B) Besledik büyüttük danayı, şimdi tanımaz oldu anayı, babayı.
- C) Benim adım Hıdır, elimden gelen budur.
- D) Açın imanını olamaz.
- E) Ağaca balta vurmuşlar "Sapı bedenimden." demiş.

7. (I) Ambalaj, ürünü gösteren en önemli unsurlardandır. (II) Cam ambalaj ise sağlık, tazelik, şeffaflık ve doğallık ifade eder. (III) Ürünler, alıcılarıyla buluşurken en güzel kıyafetlerini giyerler. (IV) Ellerinden geldiğince kendilerini beğendirmeye çalışırlar. (V) Tüketici sadece buna mı bakar bilinmez ama satış üzerinde etkili olduğu kesin.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde kişileştirme yapılmıştır?

- A) I. ve II. B) II. ve IV. C) III. ve IV.
D) III. ve V. E) IV. ve V.

8.

Aşk, denizi bir çömlek gibi kaynatır
Aşk, dağı kum gibi ezer eritir
Aşk, gökyüzünü çatlatır
Aşk, yeryüzünü korkudan titretir

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisine yer verilmemiştir?

- A) Benzetme B) Abartma C) Eğretilme
D) Kinaye E) Kişileştirme